

Súd: Okresný súd Malacky
Spisová značka: 9P/84/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1622200837
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 05. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Kurnotová
ECLI: ECLI:SK:OSMA:2022:1622200837.1

Uznesenie

Okresný súd Malacky, vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti F.: H., nar. XX.XX.XXXX a Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako matka, deti rodičov: matky Z. F. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. XXX/XX, R. a otca E. F., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom L. X, L., zast. Advokátskou kanceláriou Prachová & Partners, s.r.o., so sídlom Miletičova 21, 821 08 Bratislava, v konaní o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

Súd návrh otca zamietá.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 11.04.2022 sa otec domáhal nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by súd zmenil neodkladné opatrenie nariadené uznesením tunajšieho súdu č.k. 8P/162/2021-38 zo dňa 11.01.2022 tak, že otec bude zaviazaný prispievať na výživu každého z maloletých detí sumou 100 EUR mesačne, a to vždy do 25. dňa v mesiaci vopred k rukám matky do právoplatného skončenia konania o rozvod manželstva.

2. Svoj návrh otec odôvodnil tým, že uznesením Okresného súdu Malacky, č. k. 8P/162/2021-38 zo dňa 11.1.2022 súd uložil otcovi povinnosť prispievať na výživu maloletého H. výživným vo výške 200 EUR mesačne a na výživu maloletého Z. výživným vo výške 200 EUR mesačne. Súd podľa otca vydal toto neodkladné opatrenie v čase, keď manželia ešte žili v spoločnej domácnosti a v čase, keď otec pravidelne prispieval matke na jej účet sumou 550 EUR na výživu maloletých detí a na ďalšie náklady spojené s domácnosťou. V čase vydania predmetného neodkladného opatrenia neboli v žiadnom prípade splnené zákonom predpokladané podmienky na jeho vydanie, a to najmä neodkladná potreba úpravy pomerov. Tieto skutočnosti vyplývali aj zo samotného podaného návrhu zo strany matky, kde matka uvádzala, že v spoločnej domácnosti v čase podania návrhu žili, matka však uviedla, že manžel zrušil matke prístup k svojim účtom (čo nie je dôvod na určenie výživného pre maloleté deti neodkladným opatrením), pričom matka ďalej uvádzala, že otec odmieta prispievať na výživu maloletých detí, čo s ohľadom na priložené výpisy z účtu bolo nepravdivé tvrdenie matky. Matka v podanom návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia žiadala určenie výživného vo výške 350 EUR mesačne na každé maloleté dieťa. Výšku určeného výživného považuje otec za nadhodnotenú, a to najmä s ohľadom na príjem otca, vek maloletých detí a takisto s ohľadom na to, že výživné bolo určené v čase, keď otec žil v spoločnej domácnosti s maloletými deťmi a matkou (do februára 2022) a v plnom rozsahu sa podieľal takisto na nákladoch celej rodiny. Návrh na rozvod manželstva bol zo strany matky podaný až vo februári 2022 a teda niekoľko mesiacov po tom, ako podala návrh na vydanie neodkladného opatrenia. Otec bol vo februári 2022 bez predchádzajúceho upozornenia vyhodený zo spoločného domu, pričom počas nasledujúcich týždňov mu matka neumožňovala kontakt s maloletými deťmi, až do času, kým nebolo ohľadne úpravy styku otca s maloletými deťmi vydané neodkladné opatrenie na návrh otca. Otec pracuje ako vedúci prevádzkovo technického systému, pričom jeho mesačný príjem

v čistom je vo výške 1030 Eur. Aktuálne mesačné výdavky otca sú nasledovné: výživné na maloleté deti 400 EUR, nájomné 200 EUR (otec po opustení spoločnej domácnosti bol nútený ísť bývať k svojim rodičom, ktorým pravidelne prispieva na domácnosť, v najbližšom období si otec bude zabezpečovať vlastné bývanie), strava 150 EUR, cestovné do práce a po maloleté deti 100 EUR, výdavky na telefón 20 - 30 EUR, hygiena 20 EUR, oblečenie a obuv 20 EUR, sporenie 100 EUR, prenájom motorového vozidla od matky za účelom cestovania do práce a prevzatie maloletých detí 150 EUR, lieky 10 EUR, aktivity s maloletými deťmi a náklady počas styku s nimi, zariadenie izby pre maloleté deti 100 - 150 EUR. Aktuálne výdavky otca prevyšujú jeho príjmy. V súčasnosti mu s úhradou výživného pomáhajú jeho rodičia, avšak títo nemôžu v žiadnom prípade nahrádzať príjem otca a uhrádzať výživné na maloleté deti. Otec si v súčasnosti nemôže zabezpečiť vlastné bývanie - nájom 2 izbového bytu v L. sa pohybuje vo výške 500 - 600 EUR, takisto si nevie zabezpečiť hypotekárny úver a uhrádzať mesačne splátku tohto úveru, keďže nemá na to dostatok finančných prostriedkov. Pre otca je takáto výška výživného likvidačná. Otec si je vedomý, že výdavok na výživné je prvoradý a predchádza iným výdavkom rodiča, avšak nie tým, ktoré sú nevyhnutné na zabezpečenie základných životných potrieb povinného rodiča - bývanie, strava a cesta do práce. Vzhľadom na vek maloletých detí (tohto času 3 roky) je výživné vo výške 200 EUR mesačne na každé maloleté dieťa vysoké a neprimerané nielen veku a výdavkom maloletých detí ale aj samotnému príjmu otca. Otcovi nie je zrejmé, aké výdavky môžu mať maloleté deti, každé vo výške 400 EUR mesačne, keďže len teraz začali navštevovať škôlku a jediné ich výdavky sú na stravu, prípadne na oblečenie a hygienu. Otec nevlastní žiadnu nehnuteľnosť, okrem nehnuteľnosti, ktorá je v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov a v ktorej tohto času žije matka spolu s maloletými deťmi. Otec nemá k dispozícii ani žiadne motorové vozidlo, motorové vozidlo, ktoré patrí do bezpodielového spoluvlastníctva manželov, užíva matka, otec na presun do práce (Bratislava - Stupava) využíva verejnú dopravu, prípadne si požičiava motorové vozidlo od svojich rodičov. V rámci neodkladného opatrenia možno nariadiť rodičovi platiť výživné len v nevyhnutnej miere. Uvedeným zákonným ustanovením mal zákonodarcu na mysli uloženie povinnosti rodičovi, ktorého zákonná vyživovacia povinnosť nebola doposiaľ súdnym rozhodnutím upravená, platiť výživné v takej miere, aby výživa dieťaťa nebola žiadnym spôsobom ohrozená. Výživné sa určuje v nevyhnutnej miere a je určené len na uspokojovanie základných životných potrieb oprávneného, pričom nie je rozhodujúce, že povinný je schopný platiť výživné aj vo väčšom rozsahu. Vzhľadom na ustálenú rozhodovaciu prax súdov vo veci nariadenia neodkladného opatrenia ohľadne určenia výšky výživného, sa v rámci vydaného neodkladného opatrenia určuje výška výživného v nevyhnutnej miere štandardne vo výške 100 - 150 EUR na maloleté dieťa, bez ohľadu na príjem rodiča. Vydané neodkladné opatrenia, ktoré určilo otcovi výživné na maloleté deti vo výške 200 EUR na každé maloleté dieťa sa hrubo vymyká rozhodovacej praxi súdov. Otec sa v súčasnosti musí postaviť na vlastné nohy, zabezpečiť si vlastné bývanie a priestor pre maloleté deti, keďže má v záujme v konaní vo veci samej žiadať striedavú osobnú starostlivosť o maloleté deti. Otec má s maloletými deťmi vytvorený skutočne pekný vzťah, aj s ohľadom na to, že určité obdobie to bol práve otec, ktorý bol s maloletými deťmi na materskej dovolenke a starostlivosť o ne bola v plnej miere na otcovi. Otec je samozrejme pripravený maloletým deťom prispievať aj nad rámec určeného výživného, avšak takto vysoká suma výživného je v súčasnosti pre neho likvidačná. V nadväznosti na vyššie uvedené týmto navrhujeme súdu, aby napravil stav, ktorý vznikol vydaním neodkladného opatrenia a upravil výšku výživného určeného neodkladným opatrením. K návrhu otec priložil potvrdenie o príjme otca a výpis z účtu.

3. Zo spisu tunajšieho súdu sp.zn. 8P/162/2021 súd zistil, že otec bol neodkladným opatrením č.k. 8P/162/2021-38 zo dňa 11.1.2022 zaviazaný prispievať na výživu každého z maloletých detí sumou 200 Eur mesačne. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 03.02.2022 a vykonateľnosť dňa 18.01.2022.

4. Zo súdneho registra tunajšieho súdu súd zistil, že na tunajšom súde prebieha pod sp.zn. 9P/27/2022 konanie o rozvod manželstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas po rozvode, ktoré doposiaľ nie je právoplatne skončené.

5. Podľa § 324 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „C.s.p.“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

6. Podľa § 325 ods. 1 C.s.p., neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

7. Obsah neodkladného opatrenia je definovaný v ustanovení § 325 ods. 2 C.s.p., tento však nie je taxatívne daný.

8. Podľa § 325 ods. 2, písm. d) C.s.p., neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonala, niečo sa zdržala alebo niečo znášala.

9. Podľa § 326 ods. 1 a ods. 2 C.s.p., v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha. K návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

10. Podľa § 329 ods. 1 prvej vety C.s.p., súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

11. Podľa § 332 ods. 1 C.s.p., neodkladné opatrenie je vykonateľné doručením, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

12. Podľa § 361 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „C.m.p.“), súd nariadi neodkladné opatrenie aj vtedy, ak to vyžaduje verejný záujem.

13. Podľa § 366 C.m.p., neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

14. Podľa § 363 C.m.p., súd môže aj bez návrhu zrušiť nariadené neodkladné opatrenie, ak sa zmenia pomery alebo ak odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

15. Podľa ust. § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

16. Neodkladné opatrenia neprejudikujú práva ani jedného z účastníkov a ani práva tretích osôb a svoje opodstatnenie strácajú, keď súd poskytne ohrozeným alebo porušeným právam definitívnu ochranu. Z povahy neodkladných opatrení vyplýva, že nebudú zisťované všetky skutočnosti, ktoré by mal súd inak zistené, ak by mal vo veci vydať konečné rozhodnutie. Vydanie neodkladného opatrenia predpokladá, aby sa aspoň osvedčila danosť práva a aby neboli vážnejšie pochybnosti o potrebe bezodkladnej úpravy pomerov. Pri prijímaní takéhoto opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti konania nad úplným preukázaním uplatneného nároku. Rozhodné skutočnosti (predovšetkým nárok sám) nemusia byť spoľahlivo preukázané. K nariadeniu neodkladného opatrenia stačí, ak sú rozhodné skutočnosti aspoň osvedčené, t.j. ak sa javia aspoň pravdepodobnými, a teda umožňujú záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému má byť poskytnutá súdna ochrana. Miera osvedčenia sa riadi danou situáciou, najmä naliehavosťou jej riešenia. Zároveň neodkladné opatrenie nariadi súd len za predpokladu, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery, teda ak je splnený predpoklad naliehavosti požadovanej úpravy a je nevyhnutný okamžitý zásah súdu. Dôvod na nariadenie neodkladného opatrenia musí existovať v čase, keď súd o neodkladnom opatrení rozhoduje. Posúdenie bezodkladnosti úpravy pomerov je na úvahe súdu, pričom je potrebné starostlivo zvážiť dôsledky, ktoré pre účastníkov konania nariadením neodkladného opatrenia môžu nastať.

17. V konaní vo veciach starostlivosti súdu o maloleté deti je účelom neodkladného opatrenia v prvom rade ochrana maloletých detí. Záujem maloletého dieťaťa je vždy prvoradý (čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa, čl. 24 ods. 2 Charty základných práv Európskej únie, čl. 5 Zákona o rodine).

18. Súd po oboznámení sa s návrhom, jeho prílohami a vykonanom dokazovaní v rozsahu nevyhnutnom pre rozhodnutie o podanom návrhu, dospel k záveru, že návrh otca, ktorým požaduje, aby ho súd neodkladným opatrením zaviazal na nižšiu sumu výživného k maloletým deťom, nie je dôvodný, keďže v tomto smere nie je naplnená požiadavka bezodkladnosti úpravy pomerov. Zníženie výživného bezpochyby nikdy nie je v záujme maloletého dieťaťa a možno k nemu pristúpiť len v odôvodnených prípadoch.

19. Otec poukázal na zmenu pomerov na jeho strane, ku ktorej došlo od nariadenia neodkladného opatrenia č.k. 8P/162/2021-38 zo dňa 11.1.2022, a to že aktuálne už nežijú s matkou maloletých detí v spoločnej domácnosti, otec žije u svojich rodičov, pričom poukázal na náklady s tým spojené. Zároveň otec namietal nesprávnosť nariadeného neodkladného opatrenia, ktorého zmeny sa domáha, keďže podľa otca bolo nariadené bez splnenia zákonných podmienok a v rozpore so súdnou praxou a žiadal, aby súd tento stav napravil. V tejto súvislosti súd podotýka, že otec mal možnosť podania odvolania voči predmetnému uzneseniu č.k. 8P/162/2021-38 zo dňa 11.1.2022, k čomu však nepristúpil. Súd v tomto konaní nemôže preskúmať správnosť vydaného neodkladného opatrenia, ako by učinil odvolací súd, ak by otec podal odvolanie. Súd sa môže zaoberať výlučne len tým či odpadli dôvody, pre ktoré bolo neodkladné opatrenie nariadené alebo došlo k zmene pomerov odôvodňujúcich zrušenie už nariadeného neodkladného opatrenia.

20. Od vydania nariadeného neodkladného opatrenia sa pomery medzi účastníkmi zmenili, keďže nežijú v spoločnej domácnosti, napriek tomu však súd nemá na základe čoho konštatovať, že by aj pri súčasných otcom uvádzaných nákladoch a ním uvádzanom príjme, bolo súdom určené výživné pre otca likvidačné a teda, že na strane otca ide o takú zmenu pomerov, pre ktorú by bolo dôvodné stanovené výživné neodkladným opatrením znížiť.

21. Otec doložil súdu príjem za obdobie mesiacov 01/2022 a 03/2022 podľa ktorého dosahuje príjem na úrovni okolo 1030 Eur mesačne v čistom. Z lustrácie v Sociálnej poisťovni zároveň vyplýva, že priemerný vymeriavací základ otca za obdobie od 09/2021-03/2022 (čo zodpovedá hrubému príjmu) predstavuje sumu cca 1617 Eur. Podľa lustrácie zo Sociálnej poisťovne súd u matky zistil vymeriavací základ za obdobie od 01/2021 do 02/2022 v priemere vo výške cca 1080 Eur mesačne.

22. Rodičia maloletých detí aktuálne nežijú v spoločnej domácnosti, ich vzťahy sú narušené a dôvod, aby bola vyživovacia povinnosť určená neodkladným opatrením naďalej trvá. Rodičia podľa všetkého mali problém sa na uhrádzaní nákladov maloletých detí dohodnúť už v minulosti, otec síce tvrdil, že aj v čase vydania neodkladného opatrenia č.k. 8P/162/2021-38 zo dňa 11.1.2022 v dostatočnej miere prispieval, a to sumou 550 Eur mesačne, potvrdenia o úhradách, na ktoré sa v návrhu odvoláva, však nepriložil. Súd nemá na základe čoho dospieť k záveru, že do budúcnosti problém s plnením si vyživovacej povinnosti otca nehrozí. Pričom nie je v záujme maloletých detí, ak majú garanciu plnenia si vyživovacej povinnosti zo strany otca v podobe vydaného neodkladného opatrenia, im túto zobrať alebo znížiť.

23. Vzhľadom na zistený príjem otca, súd zároveň nemá za osvedčené, že by aktuálne určené výživné bolo pre otca aj pri ním uvádzaných nákladoch likvidačné, ako tvrdí. Súd nemá za osvedčené, že by od posledného rozhodnutia súdu, ktorým bola dočasne určená vyživovacia povinnosť došlo u otca k tak výraznému poklesu životnej úrovne, že by bolo nevyhnutné bezodkladne pristúpiť na úkor maloletých detí k zníženiu dočasne určeného výživného. Neodkladné opatrenie vo veciach starostlivosti súdu o maloleté deti slúži v prvom rade na ochranu maloletých detí. Je zákonnou povinnosťou otca riadne vyživovať svoje deti a táto povinnosť má a vždy mala prednosť pred jeho inými výdavkami.

24. S poukazom na citované zákonné ustanovenia a vyhodnotiac všetky okolnosti súdu v súčasnosti známe, súd nemá za to, že je namieste a v záujme maloletých detí znižovať vyživovaciu povinnosť otca, keďže otec v tomto smere neosvedčil potrebu bezodkladnej úpravy pomerov. Dôvody, pre ktoré bolo neodkladné opatrenie, ktorého zrušenia resp. zmeny sa otec domáha, nariadené, nepominuli a ani pomery na strane účastníkov konania sa v takej miere nezmenili, aby bolo dôvodné do súčasnej dočasnej úpravy výživného zasahovať.

25. Pri nariadení neodkladného opatrenia súd v zásade nevykonáva dokazovanie smerujúce k zisťovaniu schopností a možností a majetkových pomerov rodičov a ani rozsahu odôvodnených potrieb dieťaťa, čo sú základné východiská pri priznávaní výživného v konaní vo veci samej. Predmetné rozhodnutie neprejudikuje rozhodnutie vo veci samej, kde súd rozhodne o výške výživného na základe podrobne vykonaného dokazovania.

26. O trovách konania súd rozhodol v zmysle ustanovenia § 52 Civilného mimosporového poriadku, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Malacky, písomne, trojmo.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Zákon č. 233/95 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v platnom znení). Ak ide o rozhodnutie vo veciach starostlivosti o maloletého, styku s maloletým alebo inej ako peňažnej povinnosti vo vzťahu k maloletému, môže oprávnený podať návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 370 a nasl. C.m.p.).